

Ondřej Hejma

Srdce
zlomený

Srdce zlomený

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.xyz.cz

www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

Ondřej Hejma

Srdce zlomený – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Ondřej Hejma
Srdce zlomený
Historiky z alternativního undergroundu

Ondřej Hejma

Srdce zlomený

Motto:
Láska je zapeklitá věc

Když pozvete ji ke stolu, stačí jen jediná hláska. Ať souhláska či samohláska. A hned s vámi sedí jiná cháska, co u jídla mlaská, ať podává se klobáska anglosaská či bandaska, co ve švech praská.

Ať je to plavovláska honduraská, dělnice z Dolního či Horního Saska či jiná cizokrajná kráska. I kdyby byla až z dalekého Thajska, v tu chvíli je váš cit jen krůček od fiaska.

Je jasné, že je to husopaska, co nerozezná dlaska od běláska, a jakkoliv svůdná je její maska, je to dávno prohraná sázka na maňáska – a na tváři další vráska.

*Když srdce zdobí smuteční páska, je čas na posledního práska.
Láska je zapeklitá věc.*

Věnováno Petru Šabachovi
se vzpomínkou na všechny ty těžké příklady,
které jsme museli ve škole řešit.

Copyright © Ondřej Hejma, 2017

All rights reserved

Cover © Jakub Kaše, 2017

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2017

ISBN tištěné verze 978-80-7505-811-9

ISBN e-knihy 978-80-7505-897-3 (1. zveřejnění, 2017)

INTRO

No, a je to tady, dámy a pánové. To, co právě louskáte, to, na co brejlíte ve svý čtečce, anebo co do vás pere něčí sametovej baryton, není nic jinýho než třetí díl mejch pamětí. Už je to tak.

Ptáte se, jak může někdo psát paměti na díly, nebo nedejbože na pokračování? Jak si může někdo myslet, že lidi zajímá zrovna ta jeho nefiltrovaná pěna dní, kterou život každýmu z vás servíruje den co den, bez ptaní a jakejchkoliv jinejch ohledů na cokoliv? Je to prostě proto, že na každý vteřině lidskýho života záleží, každá z nich může změnit chod světa a je jedno, která to je i o koho jde. No, a ta večerní vteřina, kterou prožívám právě teď já, vypadá tak, že sedím v horkým létě pod naší řevnicko-toskánskou pergolou obrostlou bujnou vistárií a naproti mně sedí moje žena Bludimíra, zcela zabořená do životopisu jistýho pana Václava.

„Co to píšeš,“ ptá se mě, když slyší, jak náruživě buším do klávesnice svého Booku.

„Knihu, vole,“ odpovídám. „Jsem totiž spisovatel,“ dodávám pro případ, že by už zapomněla.

„Aha,“ říká a pokračuje v četbě. Nejspíš proto, že o mým životě toho ví víc než dost, což zdaleka neznamená všechno, ale evidentně jí to stačí. To sice z hlediska budoucí čtenářský poptávky jakoby není zrovna povzbuzující informace, ale manželky se v tomhle smyslu nepočítaj, protože bejvaj spíš na tý straně autor-ský. Každopádně je skoro půlnoc, další tropická vlna se valí tou naší kotlinou středoevropskou, a po pravdě řečeno, je mi fajn.

O tom, že je mi fajn, mluvím taky proto, že otázka duševního rozpoložení autora je v okamžiku samotné tvorby klíčová,

i když metody tvorby můžou bejt různý. Někdó prej má přísněj pracovní režim od–do a dodržíje ho za každou cenu, jinej donekonečna loví múzy, který ne a ne přijít, další si to všechno v klidu vygoogluje a pak dělá machra, jinej chlastá nebo fetuje, až se hory zelenaj, a tak dále a tak dále.

Každopádně na startu musí mít asi člověk takový to zvláštní puzení, který ho nutí ten příběh světu vyžvanit a vykřičet, protože bez toho to nejde. A pak už jde jen o to najít rovnováhu neboli balanc, což je onen pocit, kdy všechno je na svém místě, žádná bota netlačí a geniální věci jdou tak nějak samy od sebe. Jako třeba ta správná poloha jin a jang v čínský medicíně, nebo pevněj postoj golfisty, kterej pak už jen švihne klackem a míček letí jak blázen, přesně tam, kam je potřeba.

Ale aby to stálo opravdu za to a prožitek byl patřičně hlubokej, je třeba při takový práci taky myslet na velectěné čtenářstvo a položit si otázku, v jakým stavu se nacházejí právě oni, protože pro ně se nakonec ta kniha píše. To je trošku oříšek, protože lidi jsou různý a různý koníčky maj, ale neměl by to nakonec bejt takovej problém, protože Češi podle renomované agentury Bloomberg nedávno zvítězili v soutěži o nezhýralejší národ světa. Že prostě našinci si nejvíc užívaj. A ani se za to nestyděj, nijak se tím netajej, a některý prej dokonce i ponoukaj. A to se mi hodí! Autor a jeho protějšek mají prostě bejt na stejný vlně neboli, vznešeně řečeno, ze stejného hodnotovýho světa. Což je situace, kterou k dokonalosti kdysi dotáhli v Kalifornii kluci vod Grateful Dead, když před koncertem dávali každému divákovi stejnou dávku LSD, jakou si posléze vzali sami. Ani hrát se tehdy nemuselo, taková to byla pohoda.

Na těch stovkách stránek předchozích dvou dílů, který jste možná četli, a možná taky ne, jsem odvykládal svoje dětství, pubertu, kariéru, rodinu, dějiny světa a vůbec všechno, pěkně

od začátku, až do druhé dekády jedenadvacátého století. Včetně pravdy, lásky, zrady a přátelství, intrik i spiknutí, o špinavejch hrách tajnejch služeb ani nemluvě. Jak jsme byli s Havlem v Americe, s Klausem na lyžích a se Zemanem v lihu. Prostě tak, jak to bylo.

A protože nám takřka nepřetržitě dorůstají mladý generace, který to nemůžou pamatovat, dovolte malou vzpomínku na tyhle ikony, který jsem musel sledovat coby zuřivý zpravodaj největší novinářský agentury na světě přes dvacet let, žil jsem s nima ve dne v noci a poslouchal ty jejich kydy tak dlouho, až mi tak nějak zůstaly pod kůží.

Ten první v pořadí v našem příběhu vystupuje pod jménem pan Václav. Hrdina sametový revoluce, postava snad až nadpozemská. Když pro nic jinýho, tak proto, že z lidí sňal jejich viny jako ten beránek boží z Bible a oni ho za to milovali jako svatej vobrázek, i když ho vlastně vůbec neznali. Nebo právě proto. Každopádně psali jméno toho člověka na zdi, a i když ty nápisy časem smyly kapky deště, tak ten příběh Popelky žije ještě, a navíc se to rýmuje. Příběh o tom, jak bohatý chlapec na dno padnul, pak povstal, své bohatství získal zpět a nakonec i moc, slávu, půlku království a královnu k tomu, i když byla jen televizní. A přitom dál žil svůj příběh hipísáka, kterým byl vždycky, teda hlavně předtím, než ho navlíkli do toho hermelínu.

Ten, kterej ho na tom výsluní nakonec vystřídal, je ten, kterému v tomhle příběhu říkáme Velekněz. Nejen proto, jaký má iniciály, ale taky proto, že svýho času to byl čaroděj, jehož slovo mělo magickou sílu. Bylo to slovo, který určovalo, co bude dál. Na rozdíl od dob jeho předchůdce se už o věcech smělo pochybovat a mnozí to taky dělali. Velekněz byl na rozdíl od nadoblačného pana Václava figura pozemská, brutálně reálná, převádějící slova v činy bez váhání a jakéhokoliv studu. Veleknězovy osudy v naší trilogii sledujeme s citem a porozuměním i proto, že právě

prochází údolím stínů a smrti, do kterýho jednou dojde každej, kdo to dotáhne takhle daleko. Protože jeden den je kolem vás ten krásně nasvícenej a bohatě klimatizovanej svět limuzín, konvojů a televizních studií a druhý den je člověk sám a klepe kosu někde na Proseku nebo v Kobylisích, nebo kde vlastně ve skutečnosti bydlí. Žije sice se svou doživotní rentou a ochranou, která mu z titulu jeho bývalýho postavení zůstala, ale taky s tím strašlivým abstákem moci a slávy a z toho vyplývající samotou, před kterým vás neuhlídá ani ten nejsilnější bodyguard, Whitney Houston by mohla vyprávět. Ale pozor – Velekněz je bojovník, kterej se nevzdává, což český není, a proto je taky permanentně nebezpečnej.

No, a mluvě o nebezpečí, tak právě v tuhle chvíli tam nahoře na kopci, na Hradčanech, v tom sídle českých králů, usedá na trůn Těžkej Miloš, břichomluvec a notorický bonmotista, kterej vypadá, jako by snad ani nebyl z tohodle světa. A navíc na ten trůn usedá z vůle svýho lidu, protože ten si ho tam sám vybral jako nejlepšího z nejlepších, tedy aspoň z těch, co našli odvalu jít k volbám. Bohudík, nebo bohužel, račte si vybrat.

Protože dřív to chodilo tak, že prezidenta volili v parlamentu, v tý malostranský žvanírně, kde se U Schnellů vždycky nějak dohodli a lidi do toho neměli co mluvit, ale jak jsou pořád zvyklý vytloukat ze všeho politickej kapitál, začali populisticky mluvit vo tom, že toho prezidenta budou volit lidi sami, a tak dlouho vo tom v novinách psali, v rádiu vo tom povídali, až se to stalo skutečností. Takový to nešťastný, sebenaplňující se proctví, jako když se bojíte, že dostanete rýmu a samým strachem nakonec začnete smrkat. Všichni věděli, že je to špatně, no, a teď to máme. Tenhle model, kdy hlasujou lidi, sice vypadá jako velká demokracie, ale na druhou stranu dneska už taky víme, že se za ty prachy dají najmout ty nejlepší agentury, pisálci, mluviči a baviči, maskéři a režiséři, který už lidem vysvětlej, co je pro ně

dobry. A ti, co to zaplatěj, si pak voděj toho svýho prezidenta na laně jako ochočenýho medvěda brtníka. V Americe by mohli vyprávět, tam to přímo vynalezli.

A i když se pořád dokolečka opakuje, že prezident vlastně nic nemůže a nesmí, tak už jen ten barák tam nahoře na Hradčanech má takovou cenu a sílu, že každá bitva o něj stojí za to. A tak se naše první prezidentský volby bleskurychle změnily v nevidanej masakr, ve kterým na sebe přesně v tom americkým stylu obě strany navzájem kydaly špínu, lhaly o sobě, dělaly ze sebe blbce a vůbec se chovaly trapně jako snad nikdy předtím.

Prohrál kníže Karel možná i proto, že si do světa politiky odskočil až na poslední chvíli, a jak tak prohrál, jeho příznivci se s tím nehodlali nikdy smířit, tak těžce to nesli, a ten příkop mezi oběma stranama byl zase o trošku hlubší a pořád plnej těch smradlavejch blitek, který se do něj za celou dobu tý kampaně valily snad ze všech stran. Ještě teď se mi dělá šoufl, když si na to vzpomenu.

Těžkej Miloš, kterej tu hnusnou bitvu nakonec vyhrál, ji ovšem vyhrál po zásluze, což leckoho naštve, ale nikdo nemůže popřít, že každá země má takovýho prezidenta, jakýho si zaslouží. Miloš totiž, přes všechnu tu podagru, cukrovku a bůhvíco ještě má, zvládnul ten finiš v cílový rovince vo trošku líp, přestože to jezero chlastu, který vypil, mělo z chemickýho hlediska určitě nižší kvalitu, než ta luxusní louže, ve který se pro změnu ráchalo celej život zmíněné kníže. Mimochodem, ti dva si v tom boji byli daleko podobnější, než by se na první pohled zdálo a než si je leckdo ochoten přiznat.

Historie má ovšem svou logiku, a tak je třeba vědět, že jako kdejakaj českaj prezident si Těžkej Miloš taky prošel svojí dávkou zrady a neštěstí, i když v kriminále ještě (zatím) nebyl. Po letech samoty rozvedeného rozumbrady a štamgasta lidových bufetů na obou stranách řeky Vltavy si po revoluci dokázal

získat ostruhy, přízeň i úctu svých zbrojnošů, jakož i prostého lidu. I tu slavnou Strakovu akademii na Klárově dobyl, vešel hlavním vchodem, jak slíbil svým věrným, a bez váhání, natožpak uzardění, se stal premiérem týhle země. Nakonec ale dopadl jako Coriolanus, tak jak nám ho popisuje Shakespeare: poznamenaný těžkými ranami nepřátel i podlou zradou přátel byl nakonec poražen, aby strávil dalších deset let v samovyhnanství kdesi na Vysočině. Ale nebyl by to on, kdyby se nedokázal posléze slavně vrátit a pomstít svému národu, jakož i všem těm, co ho kdysi vyhnali z města. Každopádně Miloš na tom Hradě prostě je a nám, který si dovedeme zjednat patřičnej nadhled, je jasný, že všichni Veleknězovi kritici budou jednou vzpomínat a prstíčkem hrabat, až se ten exotický chlapec pustí do díla. A nemusí to trvat vůbec dlouho.

Potud nesvatá trojice hradních pánů, která v našem příběhu děj spolu s dějinami posunuje kupředu, aby lépe vynikly osudy hlavních postav.

První z nich je můj kamarád Štěpán, soudruh *sui generis*, pokud mi prominete tenhle zprofanovanej výraz, člověk, se kterým jsem se toulal magickou Kalifornií i zapadlejma uličkama Káthmandů, parták, kterému jsem vděčnej za spoustu nádherných zážitků, jakož i neřestí a zlovyků, protože od toho nakonec kamarádi taky jsou.

Na prahu podzimu svého života, kterej prožil v relativním luxusu, octnul se Štěpán ve světě absolutní spodiny a beznaděje. Permanentní flirtování s konzumací chemických sloučenin, jakož i jejich výrobou, ho nakonec zahnilo až za samou hranu zákona, kterým ostatně vždycky pohrdal, aby ve finále skončil v kriminále, kterej ovšem kreativně využil coby dokonalej detox. Tahle schopnost vyhrabat se ze všeho a přežít nemožné je u něj rodová a typická.

Vrátil se, ale netrvalo dlouho, aby znovu a tentokrát definitivně ztratil svůj skutečnej a milovanej domov, ne proto, že by musel, ale proto, že ho nikdo nezval zpátky, jestli chápete ten rozdíl. Když jsem se to dozvěděl, hledal jsem ho tak dlouho, až jsem ho našel. No, a když jsem ho uviděl, opuštěnýho, uprostřed hromady krámů jako nějakýho bezdomovce, kterýho nikdo nepotřebuje, rozhoupal jsem se k činu, jehož důsledky nesu díky-bohu dodnes. Jemným nátlakem jsem ho přiměl najít si podnájem v Praze, což se povedlo, a aby v tý Praze měl co dělat, rozhodnul jsem se ho inspirovat plánem na velkou cestu, tak jako on mě kdysi. Navrhnul jsem cestu do New Yorku, která by ho přivedla na jiný myšlenky a připomněla toho sladkého ptáka našeho mládí, protože na nic lepšího jsem v tu chvíli nepřišel.

Ale protože nic se nezdaří podle plánu, jak praví klasik, nakonec jsem do tý Ameriky odjel sám a zase jen Štěpánovi můžu poděkovat za to, co se tam stalo.

Třetím do naší party mušketýrů je Dušan. Je o pět let starší než my, což neznamená dneska nic, ale svýho času to byl rozdíl generace, náskok jedný vysoký školy, něco, co z něj v jednu chvíli dělalo autoritu a dospělýho člověka na rozdíl od nás, čerstvejch maturantů.

Když jsme se potkali, toho večera koncem šedesátech let někde na parkovišti ve Špindlu, byl už graduovanej jadernej fyzik, kterej se právě přihlásil na práva, čímž se ten věkovej rozdíl na jednu opticky smazal. Byli jsme všichni tři ve stejným ročníku, líbily se nám stejný holky, koukali jsme na ty samý filmy, poslouchali stejnou muziku a nasávali vědění všeho druhu, jak se na študenty s rudejma ušima sluší a patří. Měli jsme za sebou pražský jaro a první kontakty se světem za oponou, kde se odjakživa nalézala země zaslíbená. Dva roky svobody, která přinesla lesk světovějch metropolí i všední dny gastarbeiterů.

V normalizačním bezčasní sedmdesátých a osmdesátých let jsme se pak všichni víceméně oženili, přivedli na svět pár potomků, postavili domy, zasadili stromy a nastartovali nějaký ty kariéry. A nakonec přišla ta slavná sametovka, která nás všechny určitě překvapila v mnoha směrech, a mě hlavně proto, že Dušan se z ní vynořil jako jeden z hybatelů dějin. A to je něco, co stojí za to zažít z první ruky. Stal se totiž jedním z otců kapitalismu v týhle zemi coby autor oblíbené celonárodní televizní hry zvané „kupónovka“. Nevyneslo mu to zázračné jmění, jak by si někdo mohl myslet, ale přineslo mu to, kromě mnoha mimořádných zážitků, jak nehynoucí úctu, tak hluboké opovržení těch, kteří uvěřili tomu, že kdyby to bylo nějak jinak, mohlo to bejt lepší. Byly to úžasný doby „kdy se to uhlí tvořilo“, jak říkali kdysi Voskovec s Werichem a nikdo z nás si neuvědomoval, že takovou dávku svobody nejspíš už nikdy nezažijeme. A najednou, jako v nějaký blbý pohádce, jsme se každé sám za sebe museli rozhodnout, kterým směrem se vydat. Dušan dělal dějiny, Štěpán prachy a já jsem se vrhnul po hlavě do muziky. Důležitý pro nás všechny bylo, že to proběhlo bez potoků krve, kandelábrů a jinejch hnusnejch věcí, který jsou v takovejch situacích leckdy k vidění. Na to jsme byli hrdý.

No, a netrvalo to pak vůbec dlouho a uběhlo dalších dvacet let, další jedna éra, ve který se ukázaly dvě zásadní věci, a totiž že ta nová svoboda není žádná samozřejmost, a hlavně že si ji každé představoval jinak. A že jsou na světě možná i důležitější věci.

Někdy před Vánocema jsem se například dočet, že jednoho chlapíka v nejlepších letech, trénovanýho sportovce a špičkového donchuána krmenýho tou nejlepším biostravou, boháče a slavnýho spisovatele, postihla ruptura aorty, což je něco, jako když vám pukne srdce, prostě vážně velkej malér. Tenhle kluk psal na samým začátku svý kariéry docela hezký knížky, i panu Václa-

vovi se líbil, ale nakonec se předělal na tu moderní nasírací literaturu, která se veze na lidský závisti, jako že jsou všichni svině, blbý a zkorumpovaný, hlavně teda tamty nahoře. Říká se tomu populismus neboli lidovlezectví, je to hřích, a hned mě, starýho chytráka, škodolibě napadlo: to má z toho! Ten vztek, do kterýho se profesionálně musí nutit, aby to jeho naštvání bylo autentický a uvěřitelný, ty špatný vibrace, ta žluč, která prostupuje krevní řečiště a vzlíná výš a výš, to všechno přeci není pro lidský tělo zdravý, i když se to zatraceně dobře prodává! A to pak může člověk uběhnout dvacet biomaratónů a je mu to prd platný.

No, a teď považte, že já, kterež jsem byl vždycky nad věcí a na všechny hodnej, já Sametový Ondřej, jsem momentálně v prakticky stejný situaci jako ten nasranej kolega. Nedělám si legraci. Před pár lety mě, zdravýho člověka, kterýho nic nebolí, poslala Bludimíra u příležitosti významných kulatin na generální zdravotní inspekci asi nejen proto, že je doktorka a moje ošetřující lékařka, ale taky proto, že jsem byl právě v tom blbým věku, jak se zpívá v jedný písničce.

„Proboha, jak s tímhle můžete vůbec koncertovat, vážený pane?“ zeptala se na konci té zevrubné zdravotní inventury slovnatá kardioložka a evidentně to myslela vážně.

„Ale já žádný problémy nemám,“ říkám já, a navíc jsem ochoten to doložit činem, například výkonnostním testem.

„To vůbec nic neznamená,“ opáčí ta dáma. „Jste prostě asymptomatickej.“ Což v překladu znamená, že jsem nemocnej, ale nic mi není. I když kdo ví, že jo.

„No tak, napíchněte ho někdo,“ rozléhá se montovanou ubikací Metrostavu, která stojí přesně vedle toho libeňskýho plynojemu, o kterým píše Škoverecký v Jazzový inspiraci a kde má momentálně naše kapela zkušebnu. Je kolem pátý odpoledne a právě dorazilila „rychlá“, kterou jsem si sám zavolal. Pánbůh ví, že jsem za-

žil v životě hodně chvil, kdy mi bylo mizerně, ale tohle bylo přece jen trošku jiný, i vzhledem k tomu, co jsem vám právě vyprávěl.

Došlo k tomu tak nějak nenápadně a nečekaně, protože lehká intoxikace je mezi muzikantama docela běžná věc, zvláště na zkouškách, kde je třeba anděla fantazie zbavit veškerých pout a dát mu patřičnej rozlet. Navíc je známou věcí, že zpěváci jsou k těmhle věcem z nějakýho důvodu obzvlášť náchylný. Hlava se mi prostě najednou začala tak jako divně točit, jako by za rohem číhaly závratě, či dokonce menší mdlobička nebo co. Tenhle stav sice taky znám, mívá to souvislost s nízkým tlakem, ale tohle je trošku jiný, a tak, protože líná huba je holý neštěstí, ptám se kamarádů, co by poradili.

Do plynojemu udělám díрку, jemnou, jako je váš vlas, a vypůjčím si
sirku, a pak si to, dešti, has!

Blues libeňského plynojemu

„Lehni si,“ povídá Plech na základě dlouhodobých vlastních pozorování a zkušeností, a taky proto, že je basista a má odpověď na každou otázku. Tenhle stav v bezmocném leže je klasika. Člověk je tzv. „srolovanej“, nemůže dělat vůbec nic, musí prostě počkat, až bude líp, takříkajíc to vydržet, až se nakonec (zatím vždycky) dočká, což ale není napořád jistý, že jo. Navíc tady v týhle malý zkušebně na kraji Prahy jednak není kam si lehnout, a druhak pořád doufám, že to nějak zvládnú.

„Napij se vody, to vždycky pomůže,“ radí někdo další. „Říkej, že dehydratace je největší svině.“ Vypiju snad litr na ex, a nic.

„Taky se říká, že si člověk má dát něco sladkýho,“ slyším dál, a když do sebe na sucho nasoukám tři pytlíčky cukru, je mi jasný, že tudy cesta taky nevede.

Je možný, že normálně bych to nechal bejt, ale jak už jsem naznačoval, tahle epizodka je jiná v tom, že teď je tady ten slavný spisovatel, jako memento mori, vztyčenej ukazováček, kterej jako by varoval, že zásadní chybu udělá člověk vždycky akorát jednou. To, co hrozí, je tzv. *synkopa*, což je zdravotní úkaz, kterej rozhodně nemá vůbec nic společnýho s jazzem. Prostě to s váma švihne a hotovo. I když to není fatální a za chvíli je vám líp. Důležitý je, aby vás to chytlo někde v bezpečí, a ne třeba za volantem, protože pak jste nebezpečnej i pro lidi kolem vás. A tak, vzhledem k tomu, že jsem momentálně v relativním bezpečí, jakož i poučen z předchozích nezdarů, vytáčím v očekávání své první synkopy to magické telefonní číslo 158.

Vinohradská nemocnice není od libeňskýho plynojemu vůbec daleko a za chvíličku už slyším to notoricky známý houkání sanitky, který je ale najednou úplně jiný, protože je to *vaše* houkání, jedou si pro *vás* a všechno má najednou tenhle šíleně osudovej sound, jako kdyby to houkal sám Johann Sebastian Bach. Za chvíličku kratší než mžik se ta barevná krabice řítí libeňskou estakádou dolů, a když projede esíčkem uprostřed, zabočuje k vám.

A protože osud si se mnou od nepaměti šeredně zahrává, stalo se mi při týhle premiéře to, co se asi stát muselo: totiž že se mi na poslední chvíli udělalo líp. Mdlobička ustoupila, svět se rozjasnil, ta tónina byla najednou durová a pevná, jak má bejt. A jak se to stalo? Katka, naše šumavská kytarová víla, místo hraběcích rad s vodou a cukrem skočila bez zbytečnýho ptaní do nejbližší hospody pro placatici fernetu a stihla to dřív než „rychlá“. Stačilo pár panáků těsně před příjezdem zdravotní klece a teď jim to vysvětlujte.

„Na tu žílu mi ani nešahej, to ti říkám rovnou,“ řvu na lapiducha, kterej se mi sápe po ruce, zatímco ostatní se rozhlížejí kolem a doktor se snaží mapovat situaci, která je mírně řečeno podezřelá. Montovaná ubikace plná garsonek pro Ukrajince

a uprostřed toho partička rokenrolovejch gerontů. Je mi jasný, že jakmile se nechám chytit, není mi pomoci. Budu zaevidovanéj, hospitalizovanéj a přirozeně se rozběhnou různé lhůty, termíny a testy, ze kterejch není návratu, protože jak už víme, neexistuje člověk zdravěj, jen špatně vyšetřenej. A i kdyby mi nakrásně vůbec nic nebylo, ta mašinerie se rozběhne, a vzhledem k dostatečně provařenému ksichtu se navíc bulvárek může na mým neštěstí popásat, jak dlouho bude chtít. Protože cizí neštěstí se odjakživa nejlíp prodává. Zhulenej Já, kterej ani po letech neví, kdy má dost, to není nic, co bych si chtěl o sobě v novinách přečíst. Nechávám si změřit tlak a udělat EKG, protože při tom krev neteče, je to v klidu, jak se dalo čekat, ale pro jistotu jdu ven, na vzduch.

„Pojďte sem, pane, jen na chvíličku, pojdte sem dovnitř, sednete si, bude vám líp, popovídáme si a bude to v pohodě, uvidíte,“ lákají mě do sanitky potomci Chocholouškovi s patřičnou úlisností, když vtom mi v kapse zazvoní telefon a na druhým konci je jistá celoplošná rozhlasová stanice s anketní otázkou, jejíž podstatu si fakt nepamatuju, ale na chvíličku si představuju, jaký by to asi bylo, kdybych tý modelkoidní redaktorce na druhý straně drátu najednou začal říkat pravdu. Že není vůbec jasný, co se děje, a že je klidně možný, že jí do telefonu exnu, a budu tím pádem tuhej v přímým přenosu, i když jen rozhlasovým. A tak místo toho radši říkám, že mě uměleckej proces zaměstnává do té míry, že na nic jinýho momentálně nemám čas, a přitom vlastně ani moc nelžu.

Nakonec vyhrávám, protože zákon je ve své blahovůli na mý straně. Nemůžou mě zavřít, když nechci. Doktor sepisuje stručnej raport asi s dvěma sty pravopisných chyb a překlepů, čímž dává najevo, jakej význam tý zprávě přisuzuje.

Suma sumárum je ale jasný, že moje nervy jsou na pochodu a vyhlídky čím dál tím horší. A musím si klást tu základní otáz-

ku: ať už tomu spisovatelskému kolegovi zlomila srdce politika, ženská, prachy nebo něco jiného, tak kdo ho potom zlomil mě? Jedním z horkých kandidátů kromě všech těch lidí, co jsou kolem mě a nikdy nebudou úplně z obliga, je samozřejmě Terry. A kdože je ta dáma-dívka-žena, se kterou jsem se za 40 let viděl dohromady celkem čtyřikrát a z toho nikdy ne na dýl než tři dny v kuse?

Narodila se před mnoha lety v blahobytném americkém městečku jménem Upper Montclair do rodiny burzovního makléře Leroye, předurčena k životu v kráse, bohatství a ušlechtilosti. Její rodina byla nejen zámožná, ale taky patřičně muzická, s domem na předměstí New Yorku, zahradou, několika automobily, tenisovými kurty, lekciemi na piano a samou slušnou společností. Žádné Velké Gatsby sice, ale nic o moc lepšího tehdy na světě neexistovalo. Tohle byla totiž ta krásná léta šedesátá, o kterých se vtipně říká, že kdo si je pamatuje, tak je nezažil. A právě v tomhle krásném rozpuku mládí zasáhl do našich životů Mefisto, dáblův služebník, v Praze známý pod jménem Harry, růžolíci pokušitel a propagátor všeho, co smrdělo Amerikou.

Bylo krátce po zmíněný ruský invazi do Československa, železná opona se opět spouštěla do původní polohy, dělající z naší krásný země ten příslovečnej sametovej kriminál, a Harry coby certifikovanéj trepifajksl se s lehkostí sobě vlastní pohyboval na obou jejích stranách. Pro ty, co to nepamatujou, tahle opona byla pod elektrickým proudem, zaminovaná, a před ní stáli pohraničníci s vlčákama a kluci s vostrejma. Ale zajímavý bylo, že z druhý strany se nelíbila taky, protože bránila volnému proudu myšlenek, názorů a peněz, který taky potřebujou svůj prostor k životu, což není nic špatnýho, ale je to občas nebezpečný. No, a Harry byl jeden z těch, který měli za úkol tuhle oponu nějak demontovat a pokud možno odstranit, nebo se o to aspoň pokoušet. A jako každéj správnej satanáš věděl, jak na

nás. „Takže když vy teď nemůžete do té vaší vysněné Ameriky, tak já tu Ameriku přivezu sem k vám, co říkáte?“ ptal se nás tehdy v mondénní barokavárně jménem Dubonnet na rohu Dlouhý ulice. Na odpověď nečekal a do dvou let udělal, co sliboval. Zdál se to bejt docela dobrý nápad.

Ve skutečnosti totiž sehnal tak zruba stovku nádhernejch holek, kytarový komando lásky, nespoutaný svobody, muziky a mládí, naložil je do Iljušinu v barvách československých aerolinií a jednoho srpnovýho dne roku 1971 tahle partička z New Yorku přistála v Ruzyni, aby nám patričně zamotala hlavy.

Jestli to byl osud, že jsem to byl zrovna já s Dušanem a Štěpánem, kdo jsme měli tu čest být uvítacím výborem týhle mise a kdo jsme vlastně nevědomky představovali druhou stranou toho mostu, kterej chtěl Harry postavit, to se asi nikdy nedovím. I když příslušný složky tajnejch služeb už jsou dávno otevřeny. Faktem ale bylo, že to bylo čtrnáct dní čistýho štěstí. Takovej ten pocit, jako když před vás zčista jasná přímo z nebe spadne malej kousek pravýho Woodstocku, aby ve vás zůstal navždycky coby meteor lásky, řečeno se Špinarkou. Protože tohle nebylo vyprávění, to nebyl film, tohle byl reál. A originál. Na zamotání hlavy to stačilo bohatě, ale bylo toho víc.

Především jsme si uvědomili, že země zvaná Amerika fakt existuje. Zní to banálně, ale poprvé v životě jsme měli příležitost si na ni šáhnout, poznat její vůni, zvuk, rytmus a mnoho dalšího, co k poznávání mezi lidma patří a co se z knihy ani filmu nikdy nedozvíte. A pro mě osobně bylo důležitý, že to byla právě tahle návštěva z kosmu, při který jsem si pořádně uvědomil, co je to hudba, jaký je moje místo v ní, a naopak.

Holky brzy odletěly a tam na ruzyňským letišti už bylo všechno jinak. Ďábel vám totiž, jak známo, vždycky dá čuchnout k ráji, pak vám ho veme a tím si otevírá dveře k tomu, aby se ve finále zmocnil vaší duše. A tak jsem si jako náhražku týhle dro-

gy jménem Amerika pořídil pořádnou kytaru za osum stovek, k tomu držák na harmoniku a další z milionů kopií Boba Dylana byla na světě. Hned vzápětí jsem se přihlásil do pěveckého sboru v kostele sv. Ignáce na Karlově náměstí, abych byl Bohu a Americe blíž, a bylo to. Byl jsem definitivně chyceněj.

Ale jak už to Satanáš dovede lehce zařídit, ten neuvěřitelněj příběh pokračoval dál a netrvalo to dlouho, než zorganizoval cestu do Nepálu, kterou jsme se Štěpánem úspěšně ztvárnili dokonce v knižní podobě, aby vzápětí zařídil pokračování tohoto dobrodružství, a to tak, že rovnou ve Spojených státech amerických!

Ano, v květnu roku 1978, někde na pomezí mládí a dospělosti, jsme se Štěpánem nasedli v Londýně do letadla lowcostového pionýra jménem Freddie Laker a vyrazili do země zaslíbené. Z New Yorku jsem psal domů romantický pohlednice o tom, jak je Amerika ještě lepší, než jsme čekali, zatímco tam dole, pod okna Harryho kanceláře v Central Parku, Miloš Forman právě filmoval muzikál Hair, krásní lidé na pódiu do nekonečna hulákali něco o věku Vodnáře a my jsme jim dole v davu nadšeně tleskali.

Brzy se ukázalo, že tou dobou už vlasy nebyly to co kdysi. I Terry byla nakrátko, když jsme se tehdy znovu setkali u ní doma v Montclairu a zažili ten lehce dospěláckej mejdan s celou naší partičkou po sedmi letech. Probudil jsem se u ní doma, na Highland Avenue, a protože ten plamínek, pod kterej nepochybně celou dobu foukal zmíněnej Satanáš, zase začal čirou náhodou blikat, jeli jsme to setkání prodloužit až na kanadskou hranici do Vermontu, kam se mezitím přestěhovala. Tam někde ten plamínek ovšem zase zhasnul, protože nevyhnutelně přišlo to, čemu se říká definující okamžik. Okamžik, kterej se vyznačuje tím, že ho buď definujete vy, nebo on definuje vás. Možná jsme chtěli bejt svobodný, ale svobodný jsme ve skutečnosti nebyli, ani jeden, ani druhej, a nejspíš jsme ani nevěděli, co to je, a tak jiná cesta než vrátit se domů pro mě neexistovala.

Ale posun tady byl, ne že ne. I když jsme pořád věřili tomu, že nad Ameriku není, tak díky tomu, že jsme ji procestovali křížem krážem, jsme postupně pochopili, že i tahle země neomezených možností má své meze, díky bohu. Láska k hudbě nicméně přetrvávala, ba přímo rostla, a jako dárek od Satanáše z Ameriky jsem si přivezl nápad založit vlastní hudební band, kterej vešel do dějin jako Žlutej pes.

No, a pak najednou uletělo dalších pár let jako nic a já stál znovu u dveří toho domu na Highland Avenue v Montclairu, ale tentokrát v úplně jiné situaci. Psal se rok devadesát, už bylo po revoluci a já svobodnej člověk, pasažér v prezidentském speciálu pana Václava, který právě dobýval Ameriku, jsem u těch dveří nezazvonil, ba ani nezaklepal. Důvodů mohlo bejt víc, ale kromě jinýho jsem ten barák prostě nepoznával. Byl nějakej jinej, možná i maličko na jiným místě, neštymovalo v podstatě vůbec nic, ani jméno, jen číslo. Přisoudil jsem to svý chatrný paměti, povzdychnul si, že časy se asi opravdu mění, mávnul nad tím rukou a šel pryč.

Ve skutečnosti to bylo tak, že původní barák shořel krátce potom, co ho rodina prodala, a na jeho místě vznikla nová stavba. Což je historka hodná televizních bakalářů, ale pro mě to v tu chvíli jakoby ilustrovalo právě probíhající poznání, který vás posouvá z jednoho světa do druhýho, ať se vám to líbí nebo ne. Je to banální, děje se to vždycky a všude, ale člověka to pořád tak nějak překvapí. No, a pokud jde o Ameriku, tak kromě jejího studia, nějakýho toho šoubyznysu a cestování, jsem následně absolvoval taky dvacet let práce pro americkou zpravodajskou agenturu, což znamená, že jsem leccos z toho, co se tehdy v tý zajímavý době dělo u nás a u nich, viděl sice z hledišť, ale zato z první řady, někdy sám za sebe, jindy zase jejich očima. Prostě schíza, jak má bejt, život v Mezisvětě se vším, co to obnáší. A najednou tu byl další zásadní posun, ba přímo zlom. Nej-

pozdějc tehdy, když v rámci té nepochopitelný války v Jugoslávii úžasný americký letectvo začalo bombardovat Bělehrad, poznal jsem úplně novéj pocit. Při každý zmínce slova Amerika jsem najednou byl tak nějak na rozpacích, místy snad i naštvanéj, na což jsem nebyl zvyklej, a hlavně jsem to vůbec nemoh pochopit. „Teď, když už žádný komunisti nejsou, aspoň oficiálně, tak proč má někdo, kdo má historickou pravdu a zákon na svý straně, dělat takový kraviny? Proti komu tady vlastně bojujeme?“ ptal jsem se sám sebe, potichu i nahlas, ale nikdo neodpovídal.

A tak to šlo dál, až uběhlo dalších dvacet let, v průběhu kterejch se objevily různý další věci, který jsme neznali, a další iluze braly za svý. A v tomhle stavu naprostý bezbrannosti, způsobeným pokročilým stavem poznání, jsem se na tom jejich americkým hřišti octnul zase, tentokrát coby fresh senior na Manhattanu, v malém ateliéru na Čtvrtý ulici Lower East Side. Definitely 4th Street. Ulice, která v dějinách hudby vede od té západní části, z Greenwich Village, kde na přelomu padesátejch a šedesátejch letech řádil Dylan, až k východu, na Lower East Side, kde Lou Reed a jeho parta malovali ty svoje pozdější dekady.

Po dlouhým napínavým pátrání, který digitální realita přece jen umožňuje líp než dřív, jsem Terry znovu našel, a navzdory tomu všemu, co jsem popsal, jsme tomu plamínku dali ještě jednu šanci, jako dva maratonce, který spolu dobíhají na stadión, blíže se do cílový rovinky a mají poslední příležitost zamávat davům, než protrhnou cílovou pásku. A když se to stalo, nastala ta nejpodivnější situace: byli jsme v tom zmíněným cíli, bylo po všem, žádný pokračování nebylo v dohledu, ale my jsme přesto, prostě a jednoduše, odmítli odejít do propadliště dějin, protože se nám zkrátka nechtělo. Půl roku jsme udržovali tuhle beznadějnou romanci při životě, pomocí e-mailů a dalších sofistikovanejch komunikačních metod 21. století jsme

tu vratkou lodičku navigovali úskalím neznalosti, kulturních rozdílů, jazykových nedorozumění a historických protikladů. Ale asi se v tom New Yorku muselo něco stát, protože jsem to v jednu chvíli prostě nevydržel a s laskavým požehnáním mé neuvěřitelné manželky Bludimíry jsem se znovu pustil na cestu proti proudu času, na tu křižovatku, ze který jsem se tehdy před lety vydal na cestu domů. Abych zkusil, jak by to bylo dopadlo, kdybych se tehdy vydal tím druhým směrem. The Road Not Taken, neboli Cesta, kterou jsem ne zvolil, je básnička od Roberta Frosta, ale tohle bylo doopravdy. Vypravil jsem se na ještě jedno rande s Terry.

A tam, v nebeském městečku Matlacha, na Borovicovém ostrově jsem si nakonec prošel zaslouženým očištěním, včetně všech sedmi kruhů pekla, protože nic jiného jsem si nezasloužil. Naše srdce byla definitivně zlomena a já se zase vrátil domů, abych pokračoval v té dávno započaté cestě, ať už vede kamkoliv. Terry mezitím plánuje práci u Mírových sborů, pokud možno v nějaký hodně exotický zemi, daleko od hlučícího davu, a všechno to vypadá jako totální konec, ale háček je v tom, že tahle planeta nezmizela, nevypařila se do kosmu, ani my dva ne, a tak žijeme dál, protože jinak nelze. Já sedím doma, píšu a hraju, zatímco Terry pracuje u filmu jako vždycky, čeká, co bude, a občas mi napíše.

Milý Ondřeji,

mám teď práci v Bostonu, točíme film o americkém korupčním skandálu Abscam ze sedmdesátých let a všichni kolem mě chodí v těch úžasnejch kostýmech, který fakt kdysi existovaly – nadejchaný růžový košile do smokingu, dozadu učesaný nagelovaný vlasy a lakýrky – to žeru!

Mírový sbory mě momentálně nikam neposílaj, ale byla jsem přizvána k účasti, což je ještě něco jiného než oficiální pozvání, který přijde až potom, co proběhne nekonečný

množství těch blbejch oficialit, který voni prostě musej mít. A jak to tak vypadá, v srpnu už bych mohla tušit, kam pojedu, i když nejdřív pojedu až koncem roku. Takže přemýšlím, jak naložím s ateliérem ve Vermontu, a věřím, že časy se změní.

Ale momentálně to vypadá, že už je možná fakt jaro na obzoru, a tak na jednu stranu bych nejradši vyrazila do hospody a sbalila prvního chlapa, kterej by se mnou chtěl tancovat, ale na druhou stranu se mi taky chce ležet natažená na trávě a vědět, že to všechno směřuje k šeříkům.

Tenhle film, o kterým je řeč a kterej u nás šel pod názvem Špina-vej trik, se v originále jmenuje *American Hustle* a všem ho vřele doporučuju nejen proto, že na něm pracovala Terry, ale taky proto, že dokonale ukazuje, jak starej, furt stejnej a snadno zneužitelnej je tenhleten slavnej boj proti korupci a jak mimochodem ani v Americe nemusí policie vždycky vyhrát. Při natáčení shora zmíněného filmu se navíc Terry znovu setkává s dějina-
ma. Stejně jako když před rokem dotočila posledního Batmana a na premiéře se objevil magor s pistolí, kterej zcela bezdůvodně postřílel desítky nic netušících fanoušků, tak tentokrát se jí do natáčení připletl tzv. „bostonský masakr“, kdy v rámci globální události zvané Bostonský maraton vybuchly v cílový rovince dvě bomby, aby v přímým televizním přenosu zabily pár lidí a zranily přes dvě stě dalších.

Terry chápe, že její práce u filmu musí brzy skončit, protože přichází nová doba plná mladejch nadupanejch lidí, a tak se drží svýho plánu na důchod v Mírovejch sborech a má plný ruce práce s novejma dovednostma, který je třeba zvládnout, aby člověk vůbec přežil. Momentálně se třeba seznamuje se světem internetu.

Drahý Ondřeji,

píšu ti a v ruce držím svůj první iPHONE. Dovedeš si to představit? Jde mi to hrozně pomalu a pořád mi do toho telefonuje nějaká služba a nabízí mi čínský prostitutky. Právě sedím v hospodě a čekám na jídlo, který objednali kamarádi, u nichž bydlím. Takže to rychle posílám, ještě než se vrátím na ten jejich ranč a zalehnu do peří.

Jinak se Psem začínáme další sezónu, která by podle dostupných údajů mohla mít číslo 35. Začínáme jako obvykle na čarodějnice, tentokrát v Počernicích, pak majáles v Humpolci a zdá se, že band je ve formě. Koncert na Staroměstském náměstí v rámci Pražského jara, svátku klasické hudby, je pak potvrzením našeho statutu klasiků žánru, byť Delta blues, který údajně hrajeme, je na tomto festivalu spíš popelkou. Ale potěší to, stejně jako dvoják, kterej následuje v Lysolajích, před kritickými zraky spolužáka Petra Šabacha. Už se zase blíží léto a s ním obvyklé kratochvíle. Jako třeba povodně, který málem vybičovaly Berounku u nás v Řevnicích znovu až přes železniční trať, ale naštěstí jen málem.

Převrat

Všichni víme, že Milošova vláda bude všechno, jenom ne nudná, ale jeho první krok jako by to chtěl vyvrátit. Jako by chtěl svatoušek sekat dobrotu, jako by nám všem chtěl vytrít zrak a předvést nám všem, jak vypadá nanebevzetí starého prasáka. Hned po svém zvolení, notabene 8. března, na MDŽ, vyvěšuje totiž na Hradě evropskou vlajku, což by jeho předchůdce Velekněz udělal tak leda přes svou vlastní mrtvolu. V kronikách doby je tato scéna popsána způsobem, který i po letech zní neuvěřitelně a zároveň tak nějak typicky česky:

Středa 3. 4. 2013

Za zvuků národní hymny na levý (!) Plečnikův stožár za Matyášovou branou vystoupala vlajka České republiky, ten pravý pak ozdobila za ohlušujícího pískotu skeptiků shromážděných kolem pomníku TGM vlajka Impéria. Prezident, který celou slavnost zorganizoval, se ostentativně snažil Komisaře nějak zabavit, aby nemusel poslouchat volání „hanba, hanba“, které televize v přímém přenosu neztlumila, i když mohla.

Mezitím tam nahoře na protějším kopci, v hanspaulském undergroundu, Velekněz a jeho parta makaj a po delší době se zdá, že se Dušan znovu stává členem užšího mančaftu, kterej píše knihu o týhle pohnutý době, o tom rozcestí, na kterým se evidentně už zase nacházíme. Je v sedmém nebi a navíc se u toho kupodivu chová snesitelně.

Kdo se ovšem nechová snesitelně, je celá ta vládní partička, zmítaná různějma krizema a demisema. Nakonec není divu, když si člověk uvědomí, jak se tenhle kočkopes narodil. Stačí, když si vzpomeneme na to, jak si úhlavní nepřátelé padli kolem krku, a navíc je pohromadě držely typy typu Kristiny K. A jak to Velekněz podepsal. No, a proto se taky v tuhle chvíli děje to, co se dřív nebo pozdějc stát muselo, a totiž nefalšovanéj a fakticky dokonanej pád vlády. Prostě státní převrat se vším všudy, na němž je pozoruhodný to, že nikdo nechápe, co se děje, nikdo neví, v čím zájmu se odehrává a kdo na něm vydělá. Vzpomínám na ten den, jako by to bylo včera.

Čtvrtek 13. 6.

Stojím na odpališti pátý jamky na Černým Mostě, hned vedle štěrboholský radiály, hrajeme turnaj, kterej pořádá Mladá fronta, což je tiskovina, která (nejspíš náhodou) má odjakživa prsty tak zhruba ve všem. Jsme v takový tý čtyřčlenný skupince, ve kterejch se golf hraje, a já si vykračuju kromě dvou šarmantních dam taky s Kancléřem, když vtom této dlouholeté Veleknězově pravé ruce, v příkrém rozporu s golfovou etiketou, zazvoní telefon.

Dozvídáme se o razii na vládě, o kukláčích, orientálních pokladech v bezpečnostních schránkách, jakož i o ložnicovém dramatu nejctnostnějšího z velmožů. Šeherezáda hadr.

„Tohle nemůže ustát,“ říká Kancléř a já nevím, jestli ten tón je katastrofickej, nebo nadějeplnej.

Den nato už se začínají zatýkat poslanci, premiér podává demisi a my jedem se Psem hrát do Pohořelic.

Naše kapela je politicky zdatná, informovaná, ty dlouhý přejezdy dovedou diskusi vybrousit do detailu. Probíráme celou tu melodramatickou kauzu horem dolem, posloucháme rádio a na